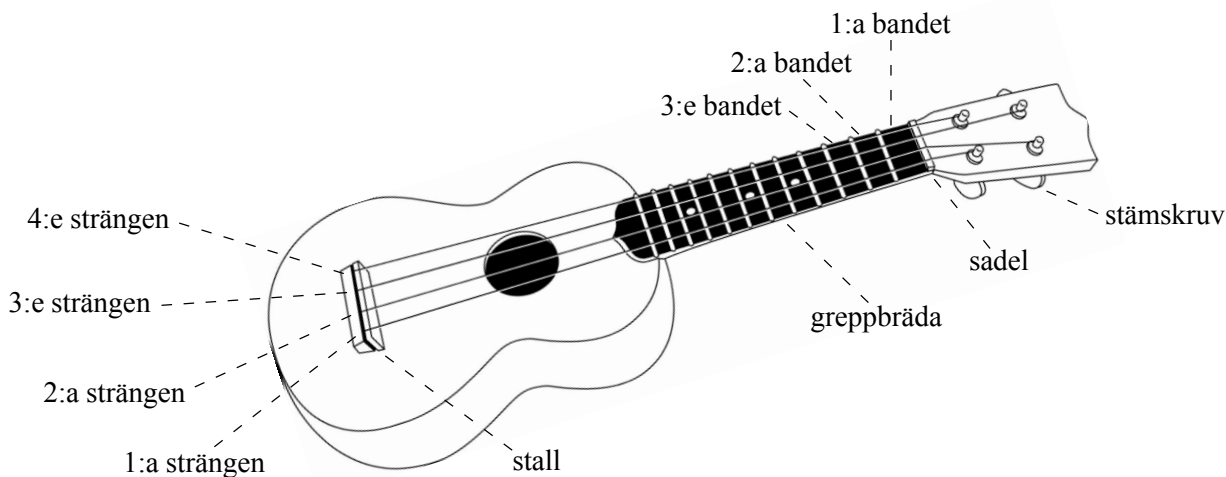

ATT KOMMA IGÅNG

Gör ukulelen spelklar

Kolla först att strängarna sitter rätt och att ukulelen är rätt stämd (se nedan). Bekanta dig också med hur ukulelen är byggd (se bild). Titta gärna på videolektionerna som hör till respektive informationstext.

Ukulelens delar

Att stämma ukulelen

Strängarna på ukulelen stämmer du till tonerna a, d, f \sharp och b. Använd gärna stämhjälpen på **cd-skivan**, där finns inspelade toner för alla fyra strängarna. Lyssna först, jämför sedan och korrigerar strängarna på din ukulele tills det låter som på skivan. En helt ostämd ukulele behöver stämmas många gånger innan stämningen ”sätter sig”.

4:e strängen a - spår nr. 48

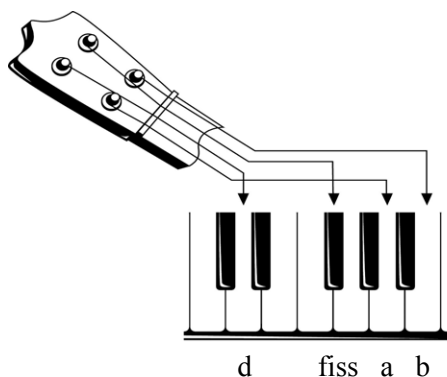
3:e strängen d - spår nr. 49

2:a strängen f \sharp - spår nr. 50

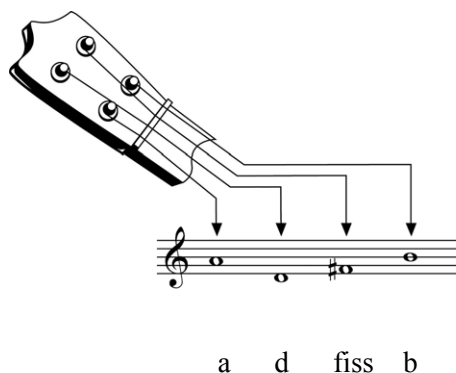
1:e strängen b - spår nr. 51

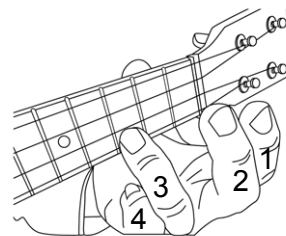
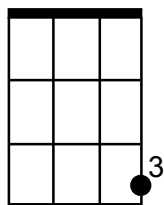
En digital **stämapparat** är en bra hjälp. Dessa finns att köpa i de flesta musikaffärer. En stämapparat visar dig när strängen är rätt stämd. Fler stämtips finns i videolektionen på dvd-skivan.

Att stämma efter piano

Att stämma efter noter

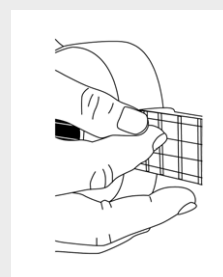
D

Äntligen får vi spela! Dags för första ackordet - D

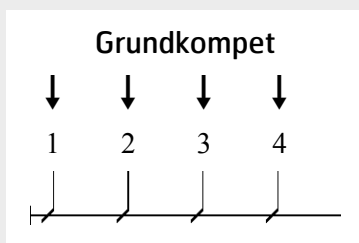
Ta ackordet D som bilden visar med ringfingrets fingertopp på 1:a strängens 3:e band. Spela på varje sträng för att kolla att de verkligen klingar rent och bra. Fingersättningen för vänsterhanden anges med siffror där pekfingeret är 1, långfingret 2 osv.

Första kompet - Grundkompet

Slå an strängarna med högra handens pekfinger i en jämn, rullande rörelse uppifrån och ned, detta kallas nerslag. Upprepa nerslagen i ett lugnt tempo. Räkna 1-2-3-4 i en stadig puls. Lyssna så att alla strängar låter bra och rent. Grundkompet kan du använda varje gång du tränar in ett nytt ackord, en ny låt eller om det föreslagna kompet känns för svårt. Öva först i lugnt tempo, så att du ”känner in” dig på låten. Sedan kan du byta till det föreslagna kompet och höja tempot successivt när du känner dig trygg. Använd grundkompet i de fyra första låtarna.

Höger hand

Neråtpilarna anger att strängarna skall slås an uppifrån och ner mot knät. Pilarnas förhållande till siffrorna visar var i takten anslagen kommer. Kompet visas även i notskrift.

Alla låtar börjar med ett ”intro” (förspel) på cd-skivan så att du hinner förbereda dig för att spela med. Börja spela på ukulelen efter introt.

1. BRODER JAKOB

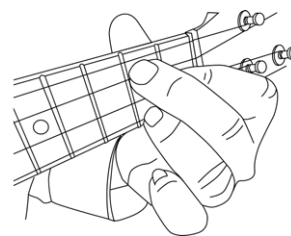
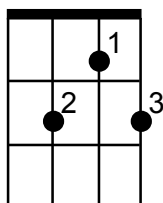
Trad.

intro. D D A7 D

D D D D
Broder Jakob, Broder Jakob. Sover du? Sover du?

D D D D
Hör du inte klockan? Hör du inte klockan? Ding - ding -dong, ding - ding - dong

A7

Nytt ackord - A7

Ta ackordet som bilden visar. Börja med att sätta ringfingret (3) på plats, lägg sedan till långfingret (2) och sist pekfingret (1). Gör om detta tills A7 känns tryggt. Öva sedan att växla mellan A7 och D genom att t.ex. spela fyra slag på varje ackord. Hög tempot långsamt. Ett tips är att inte lyfta ringfingret vid ackordväxlingarna mellan D och A7, glid istället så känns växlingen lättare.

2. JA, MÅ HAN LEVA

Trad.

intro **Em** **A7** **D** **D**

D **D** **D** **A7**
 Ja, må han leva! Ja, må han leva! Ja, må han leva uti hundra år!
A7 **D** **A7** **D**
 Javisst, ska han leva! Javisst, ska han leva! Javisst, ska han leva uti hundra år!

D **D** **D** **A7**
 Ja, må hon leva! Ja, må hon leva! Ja, må hon leva uti hundra år!
A7 **D** **A7** **D**
 Javisst, ska hon leva! Javisst, ska hon leva! Javisst, ska hon leva uti hundra år!

Så här håller du

Sitt bekvämt och avspänt, placera gärna det högra benet över det vänstra. Håll fast ukulelen lätt mot bröstkorgen med höger underarm. Du kan också sätta ukulelen i knät om det känns bättre till att börja med. Ta ackordet D med vänster hand. I början kan det kännas som om ukulelen vill "slita sig" men var lugn, det kommer snart att kännas bättre. Det är viktigt att hålla ukulelen rätt så du inte får ont eller stelnar till. Prova gärna att stå upp och spela.

Anslagsteknik

Placera höger hand över strängarna ungefär vid 12:e bandet (se bild) för att förbereda för spel. Slå an alla fyra strängarna med pekfingrets fingertopp eller nagel, uppifrån och ner mot knät. Försök få en jämn och ren klang. Anslaget ska ske en bit från ljudhålet, ungefär där greppbrädan möter ukulelens kropp och måste vara snärtigt för att klangen ska bli bra. Använd fingertopp eller tumme när du ska spela uppslag. Många fler tips finns i videolektionerna på dvd-skivan.

3. VI ÄRO MUSIKANTER

Trad.

intro D A7 D

D A7 D
Vi äro musikanter allt ifrån Skaraborg

D A7 D
Vi äro musikanter allt ifrån Skaraborg

D A7 D
Vi kan spela fio-lio-lio-lej

D A7 D
vi kan spela basfiol och flöjt

D A7 D
Och vi kan dansa bom-faderalla, bom-faderalla, bom-faderalla

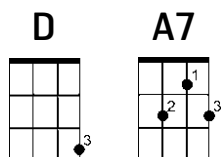
D A7 D
Vi kan dansa bom-faderalla, bom-faderallan-lej

D A7 D
Vi kan spela fio-lio-lio-lej

D A7 D
vi kan spela basfiol och flöjt

D A7 D
Och vi kan dansa andra hållet, andra hållet, andra hållet

D A7 D
vi kan dansa andra hållet, andra hållet med

Tips när du tränar in nya ackord

- Sätt fingertopparna nära bandstavarna, ungefär där prickarna visar i ackordsrutorna.
- Fingertopparna skall vara uppresta så att inte andra strängar nuddas.
- Tummen sätter du platt på halsens baksida som mothåll.
- En bra metod att träna in ett nytt ackord är att växla mellan det nya och ett ackord du redan kan.
- Spela fyra slag på varje ackord i lugnt tempo.
- Kontrollera att alla strängar klingar bra genom att spela på en sträng i taget.
- Öva ackordväxlingar utan att titta på vänsterhanden, låt känslensinnet och muskelminnet styra.
- Använd videolektionen på för att kolla att du håller ukulelen rätt och slår an strängarna på ett bra sätt.